

opusdei.org

Estudiants catòlics "Memòria ingènua"

Llibre escrit per Alfons Balcells Gorina (1915-2002), publicat per l'editorial La Formiga d'Or.

24/12/2010

Des del primer curs, m'havia integrat a l'Associació Universitària d'Estudiants Catòlics (AUEC) de Medicina, el president de la qual era en Joaquim Nadal Baixeras. L'associació formava part de la FCEC (Federació Catalana d'Estudiants Catòlics), i aquesta estava més o menys integrada a la CEEC

(Confederación Española de Estudiantes Católicos). Quan jo feia segon, en Nadal fou promogut a ocupar un càrrec de la Confederación espanyola i demanà el trasllat de l'expedient acadèmic a Madrid. I jo vaig passar a ser president de l'associació.

Ja era el delegat d'estudiants del meu curs, i potser per això tenia una certa fama de socialment inquiet. I hi va haver gent que em va acusar de falsejar, si no l'elecció mateixa com a president, sí el meu nomenament previ com a candidat, dient que un pare jesuïta m'havia imposat a l'associació fent valer la seva autoritat. Jaume Anton Agudé deia poc temps després, ja durant la guerra: "Jo no m'he carregat mai ningú, però de vegades he tingut la temptació de fer-li una cara de mans al Balcells, perquè estic segur que va fer trampa a les eleccions."

Si hi va haver tràfic d'influències, devia ser sense que jo ho sabés, perquè no hauria acceptat una martingala. Aquesta és la meva visió dels fets.

L'AUEC no tenia local propi, sinó que feia servir el de la Federació, al carrer Diputació, entre Balmes i Enric Granados.

La Federació la va presidir durant gairebé tot el temps de la República en Culleré, de Mollerussa. A la seu de la Federació, vaig intentar organitzar una biblioteca de medicina per als membres de la nostra associació, que érem uns cent. Però l'activitat principal va ser la lluita per aconseguir una bona representació al claustre de la Facultat. Això no era fàcil, perquè especialment des de la proclamació de la República, i per tant des d'abans d'integrar-me jo a la universitat, la polarització entre dreta i esquerra s'havia fet molt forta

també en els estudiants, i a l'associació que jo presidia li va tocar, de fet, aglutinar tota la gent de la dreta política, ens agradés o no.

Al meu curs no hi havia problema, perquè la gent em coneixia i sabia que les meves idees personals no eren substancialment polítiques, sinó de gestió. Érem catòlics, certament, però des del punt de vista polític la nostra idea era intentar justament que la política, la que fos, no envaís l'àmbit professional propi de la universitat. La majoria de la gent amb qui jo em tractava ho entenia així. La prova és que vaig ser delegat de curs fins a cinquè de carrera.

Per exemple, ja que hi som, cal dir que als castellanoparlants militants que es van quedar a la UAC no se'ls va acudir pas venir al nostre grup perquè els defenséssim, ja que no els hauríem fet cap cas, tot i que molts d'ells segur que eren sociològicament

de dretes: el nostre grup no era “separatista”, com es deia aleshores pejorativament, però sí inequívocament català.

Vam aconseguir entre tots que els representants estudiantils poguessin assistir a les reunions del claustre, on vàrem tenir veu i vot.

La participació dels alumnes en la presa de decisions era un fet real. Jo hi intervenia força, i de fet el doctor Antoni Trias i Pujol, un dels membres del Patronat, em va demanar que formés part de la comissió que havia de confeccionar el nou pla d'estudis. Les reunions d'aquesta comissió es feien a casa mateix del doctor Trias, que era catedràtic de patologia quirúrgica.

I Pompeu Fabra em va agrair oficialment, ja al curs 35-36, un memoràndum que li havia fet arribar, amb un conjunt de crítiques i suggeriments de cara a millorar

encara més l'organització de tota la universitat. Malauradament, aquest document de Fabra no s'ha conservat.

Les eleccions per al claustre eren vives, competides, i hi havia molta participació. La polarització de la qual parlava va fer que els dos grups principals que hi concorrien fossin el nostre i, per l'esquerra, els grups integrats a la FUE (Federación Universitaria Española), del qual aviat la majoria se'n desvincularen per constituir la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya (FNEC). Gairebé cada any hi hagué un empat tècnic, amb tres delegats de curs per a cada grup. Algun curs el resultat fou 4 a 2, o 2 a 4, d'acord amb els diferents moviments del pèndol polític que era la societat de l'època.

A l'Associació fèiem el *Butlletí de l'AUEC de Medicina*, un fullet de quatre planes, en català, del qual en

van sortir, sense periodicitat fixa, uns vuit números. No se'n conserva cap, perquè en començar la guerra nosaltres mateixos vam cremar totes les existències que en teníem al local de la Federació.

Tota aquella activitat de militància, en la qual esmerçava molt de temps, gairebé em va costar un disgust, ja que a segon vaig estar a punt de suspendre la fisiologia, que impartia el doctor Pi i Sunyer. El canvi havia estat radical, ja que a primer quasi tot foren matrícules. L'avís de Pi i Sunyer em va fer redreçar la trajectòria.

Les anades a Sant Pau, per a les classes amb els doctors Corachan i Esquerdo, em van permetre conèixer el doctor Pere Tarrés, un home d'una qualitat humana i d'una afabilitat i alegria de viure que em van semblar excepcionals. Era un dels grans animadors de la Federació de Joves

Cristians que havia creat mossèn Albert Bonet. Després es faria capellà, i va morir amb fama de santedat.

També prestava molta atenció a l'estudi d'idiomes. El francès el conservava bé, i procurava practicar l'anglès. Però en l'àmbit mèdic, els professionals de més prestigi eren del món germànic (alemanys, suïssos i austríacs), i amb cinc o sis companys d'estudis ens vam embranchar a estudiar l'alemany. Ho fèiem al pis de la Societat mèdica de Sant Cosme, amb professor i tot.

La medicina alemanya gaudia d'un prestigi per damunt de tota altra, abans que el règim hitlerià, la guerra mundial i l'esclat posterior de la medicina nord-americana, la relegués en un segon terme. Un bon nombre de metges alemanys i austríacs patirien en la seva carn les conseqüències del racisme nazi, per

tal com alguns eren jueus i molts
altres, senzillament, no
compromesos amb el règim.
Aleshores, però, no se'n sabia res, de
tot això.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-ad/article/estudiants-
catolics-memoria-ingenua/](https://opusdei.org/ca-ad/article/estudiants-catolics-memoria-ingenua/) (12/04/2026)